

Protestantse Gemeente
Zaltbommel

Beleidsplan 2025-2029

Het licht van Christus als teken van verbondenheid
zowel in de kerk als thuis.

Inleiding

Ca 5 jaar na de fusie in juli 2019 is het noodzakelijk om het beleidsplan dat rond de fusie is vastgesteld te herijken en waar nodig aan te passen. Inmiddels zijn we sinds begin juni 2024 vacant. Als kerkenraad hebben we het beleidsplan 2019 kritisch doorgenomen en hebben we op hoofdlijnen gezien dat de uitgezette lijnen nog steeds actueel en relevant zijn. We kiezen er bewust voor om nu een update uit te voeren die past bij dit moment voor de komende jaren. Het valt te heroverwegen om gezamenlijk met een nieuwe predikant na te gaan of er andere wezenlijke aanpassingen nodig zijn op de langere termijn.

Dat beleidsplan ligt nu voor u. Bewust is de keuze gemaakt voor een beleidsplan op hoofdlijnen. Het moet de kaders aangeven waarbinnen we ons bewegen, maar ook voldoende ruimte laten.

Dit beleidsplan is geschreven voor de komende drie tot vijf jaar.

Er is geput uit bestaande bronnen en één daarvan is de nota Kerk 2025 Waar een Woord is, is een weg. Vanuit deze nota formuleren wij het bestaansrecht van de kerk als volgt:

1. In de kerk horen wij woorden die wij nergens anders horen. Die woorden worden 'evangelie' genoemd, goed nieuws van God.
2. De kerk is een gemeenschap van mensen die elkaar aanvaarden in Jezus' naam en die voor elkaar willen instaan. Er is iets dat verschillen overstijgt, omdat je samen familie van God bent.
3. De kerk helpt om te begrijpen wat 'goed leven' is. Voor onszelf maar ook voor de samenleving. De kerk is niet de plaats voor pasklare antwoorden, maar wel valt er vanuit de Bijbel en de christelijke traditie licht op de dingen van het leven

Wij hebben de aanpassingen zorgvuldig getracht vorm te geven en er met veel plezier en inzet aan gewerkt en rekenen erop dat het niet in een lade verdwijnt, maar regelmatig wordt geraadpleegd om op die manier koers te houden en te weten waar we voor staan.

Namens de kerkenraad,

Rudy Klunder voorzitter en Tom van Steenis, scriba

Zaltbommel, 24 maart 2025

Inhoud

1. Missie en visie	pagina 4
2. Vierende gemeente	pagina 5
3. Pastoraat en diaconaat	pagina 6
4. Organisatie en huisvesting	pagina 7
5. Communicatie en onze gemeente en de omgeving	pagina 8

Missie *(waar staan we voor)*

We zijn een pluriforme gemeente met respect voor diverse geloofsopvattingen en we staan midden in de samenleving. Onze inspiratiebron is de Bijbel. We zijn een gemeente die vol vertrouwen op Gods genade probeert de boodschap van liefde van Jezus Christus in deze wereld handen en voeten te geven. De gemeente is er niet voor zichzelf en mag daarom een teken van Gods aanwezigheid in deze wereld zijn ('bestaansrecht').

Visie *(wat willen we bereiken)*

Onze gemeente wil een warm, veilig en inspirerend 'thuis' zijn voor jong en oud. De eredienst is een belangrijk punt in de week, maar wel als onderdeel van het groter geheel van gemeente zijn. Vanuit liefde voor het bestaande stellen we ons open voor vernieuwing, met aandacht voor de ontwikkelingen die we ook zien bij de jeugd. In het navolgen van Jezus leven we niet alleen voor onszelf en daarom zien we om naar elkaar, naar de (christelijke) gemeentes in Zaltbommel en de regio. We voelen ons onderdeel van de ontwikkelingen in de samenleving en de wereld.

Dat willen we bereiken we door:

- Op zondagmorgen op één plaats bij elkaar te komen en daarbij de orde van dienst zoals gebruikelijk in de protestants-oecumenische traditie te gebruiken.
- Het participeren van gemeenteleden in de eredienst.
- Het inwijden van kinderen en jongeren in de eredienst waarbij ruimte wordt geboden aan expressie vanuit de eigen leef- en belevingswereld.
- Het bieden van eigentijdse vormen van de eredienst.
- Diverse vormen van muziek in de eredienst.
- Het pastoraal omzien naar elkaar en elkaar te ontmoeten, als mensen die heel verschillend zijn maar die met elkaar delen dat ze willen horen bij een wereldwijde en veelkleurige gemeenschap van mensen die proberen om in hun leven en in deze tijd God te zoeken en Jezus na te volgen.
- Een predikant als voorganger van de gemeente samen te ondersteunen in de zoektocht naar het vormgeven van de kerk/gemeentezijn richting de toekomst.
- Het bieden van ontmoetingsmogelijkheden voor alle leeftijdsgroepen door deelname in de vorm van geloof verdiepende-, ontspannende- en praktische activiteiten (vorming en toerusting).
- Als missionaire gemeente een plaats in te nemen midden in de samenleving, dus ook naar buiten gericht te zijn en zoeken naar vormen om deze verbinding vorm te geven.
- Het verstevigen van de oecumenische contacten en contacten met (alle) andere geloofsgemeenschappen.
- Het samenwerken in de regio voor de komende jaren verder uit te breiden door o.a. cycli van diensten tijdens Pasen, in de zomerperiode. Maar ook door activiteiten open te stellen voor de regiogemeenten en daarin samen op te trekken.
- Het omzien naar de mens dichtbij en wereldwijd door het in stand houden en waar mogelijk uitbreiden van contacten en vormen van ondersteuning.

Onze kernwaarden zijn:

- Behandel andere mensen net zoals je zelf behandeld wilt worden (Mattheus 7:12 Bijbel in Gewone Taal)
- Veiligheid
- Geborgenheid
- Respectvol
- Gastvrij
- Open
- Duurzaamheid

Vierende gemeente

De gemeente komt op zondagmorgen op één plaats op hetzelfde tijdstip bij elkaar en gebruikt de basisstructuur van de orde van dienst zoals gebruikelijk in de protestants-oecumenische traditie, en aangereikt door het dienstboek van onze kerk. Binnen die structuur benut zij de speelruimte en streeft naar zorgvuldigheid in samenhang en opbouw. Eerbied en ontspannenheid gaan daarbij nadrukkelijk hand in hand. Geworteld in onze eigen kerk muzikale traditie wordt er naast het meer klassiek georiënteerde kerklied en de gezongen liturgische onderdelen ook ruimte geboden aan spirituele en meditatieve liederen uit andere bronnen.

De vierende gemeente wil missionair ingesteld zijn, en dienstbaar aan de samenleving. De gemeente proeft die uitdaging en staat open voor nieuwe initiatieven op het gebied van vieren. Naast de viering op zondagmorgen is er ruimte voor vieringen op andere momenten, zoals een doordeweeks ochtendgebed of avondgebed (vesper) en vieringen met een bijzonder karakter of bijzondere faciliteiten (bijvoorbeeld diensten voor doven en slechthorenden).

Binnen de samenhang en opbouw van een eredienst wordt af en toe gebruik gemaakt van cultuuruitingen uit heden en verleden, zoals afbeeldingen, schilderijen, videoclip, etc... Het visuele element is een waardevolle aanvulling, indien met mate en zorgvuldig ingezet. Het gebruik van audiovisuele hulpmiddelen wordt als positief ervaren als het ondersteunend is. Dat helpt om aan te sluiten op de leefwereld van jongeren, maar ook op die van veel volwassenen. De stilte en de leegte blijven echter ook wezenlijke elementen in de viering.

We hechten eraan dat gemeenteleden participeren in de eredienst. Dat wordt al zichtbaar in het hardop meebidden, beurtspraken, acclamaties en responsies. Ook wordt er gebruik gemaakt van de diensten van lectoren. Musicerende gemeenteleden (zowel vocaal als instrumentaal) worden van tijd tot tijd uitgenodigd hun medewerking te verlenen. Ter ondersteuning van de eredienst kan gebruik worden gemaakt van een (project) koor.

Het uitgangspunt is eerst het Woord en daarna de middelen voor de weg. Dat betekent waar het gaat om betaalde professionals, dat de prioriteit te allen tijde zal liggen op tenminste een predikant.

Er wordt belang gehecht aan het inwijden van kinderen en jongeren in de eredienst via kindernevendienst, jeugdkerk en allerhande jongerenactiviteiten. Tegelijk wordt er ruimte geboden aan expressie vanuit de eigen leef- en belevingswereld en het organiseren van bijzondere diensten. Deze ruimte voor jongeren vinden wij wezenlijk.

Al deze activiteiten, en de crèche voor de allerkleinsten, stellen de eis dat er voldoende en geschikte nevenruimtes beschikbaar moeten zijn tijdens de vieringen.

Op zondag wordt er na de dienst gelegenheid geboden elkaar te ontmoeten met koffie en thee.

Ter ondersteuning van de gemeente en het gemeente zijn in al haar facetten zal waar zinvol en gewenst vormings- en toerustingswerk worden georganiseerd binnen de beschikbare middelen en menskracht. Ook vormen van catechese en jongerenwerk voor alle leeftijdsgroepen is een belangrijke taak voor de gemeente: de jongeren zijn onze toekomst!

Pastoraat en diaconaat

Pastoraat

De dienst van mensen aan elkaar in de naam van Christus. Oog en hart hebben voor de medemens. De naaste bijstaan, bemoedigen en elkaar opbouwen in geloof, hoop en liefde. De boodschap van het evangelie van Christus doorgeven op een eigentijdse manier, met speciale aandacht voor:

- Hoogte- en dieptepunten van het leven
- Vragen en opbouw rondom geloof en zingeving

Onderscheid kan worden gemaakt naar ambtelijk pastoraat (pastorale raad) en onderling pastoraat. Ambtelijk pastoraat: predikanten, pastoraal werkers, ouderlingen, taakdragers, pastorale bezoekers en contactpersonen (georganiseerd pastoraat).

Onderling pastoraat: omzien naar elkaar door de onderlinge betrokkenheid van gemeenteleden.

Diaconaat

Dienstbaar zijn aan de samenleving in woord en daad, dichtbij en veraf.

Hulp bieden aan wie dat nodig heeft, helpen waar geen helper is.

Diaconale bewustzijn en betrokkenheid van de gemeente stimuleren door:

- Taken in de liturgie: bij doop en avondmaal.
- Verzorging van collecten en vaststellen van het collecterooster.
- Avondmaalsdiensten organiseren in verzorgingshuis “de Wielewaal”.
- Seniorenwerk.
- Verkoop van paaskaarsen.
- Beheren van het hulpfonds.
- Een diaconaal project

De diaconie heeft eigen fondsen voor hulp, met een zelfstandige begroting en administratie.

ZWN

Is onderdeel van de diaconie en houdt zich bezig met werelddiaconaat en projecten dat wil zeggen hulp ver weg en daarnaast zijn de taken o.a.:

- Schrijfactie Amnesty International
- Organisatie Actie Schoenmaatje in de kern Zaltbommel
- Organisatie Paasgroetenkaartenactie voor gevangenen in het buitenland
- 1 à 2 x per jaar met de predikant een ZWN-dienst voorbereiden

Missionair

Mensen van buiten te betrekken bij de gemeente, ze welkom laten zijn en zich aangesproken laten voelen door de activiteiten die er plaatsvinden. Daarnaast willen we als gemeente aansluiten en present zijn bij lokale initiatieven en evenementen, waarbij we ook oog hebben voor de plek die de Sint Maartenskerk als gebouw in de gemeenschap inneemt.

Organisatie

Vertrekpunt is om in deze veranderende tijd niet krampachtig vast te houden aan de traditionele uitgangspunten en verworvenheden, maar om daar in vrijheid mee om te gaan. Dit sluit aan bij de inzet van de landelijke PKN in haar nota “Kerk2025: Waar een Woord is, is een weg”. Ook de organisatie dient hier op gericht te zijn om hier daadwerkelijk uitvoering aan te kunnen geven.

De kerkenraad moet niet te groot zijn en moet slagvaardig de noodzakelijke bestuurlijke zaken kunnen regelen. Uitgangspunt daarbij is dat de beslissingen worden genomen vanuit de vastgestelde missie en visie en met ruim draagvlak van de gemeente.

De compacte kerkenraad bestaat uit predikant(en) eventueel aangevuld met een kerkelijk werker, ouderlingen, ouderling-kerkrentmeesters en diakenen. Uit haar midden kiest zij het moderamen. De verdere samenstelling wordt in de Plaatselijke Regeling vastgelegd.

Voor het werk in de gemeente wordt er gewerkt met teams. Deze teams zijn verantwoordelijk voor het georganiseerd pastoraat, doen aan inhoudelijke bezinning, zijn aanspreekpunt voor de kerkenraad en gemeente, brengen mensen en initiatieven bij elkaar en stemmen af en coördineren waar dat nodig is met de andere teams.

Deze teams hebben altijd een directe link met de kerkenraad en de leden worden ook ‘formeel’ aangesteld en als zodanig voorgesteld aan de gemeente.

Er wordt gewerkt met een groep van kosteren. Zij coördineren de kerkelijke activiteiten en zorgen ervoor dat de gebouwen juist en op tijd beschikbaar zijn voor de erediensten.

Het College van Kerkrentmeesters draagt de verantwoordelijkheid voor de financiën en de gebouwen. Zij hanteert daarbij het uitgangspunt dat er wordt gewerkt aan de hand van een sluitende begroting. De predikant heeft in de vast te stellen begroting prioriteit boven andere zaken en/of middelen. Ofwel eerst het Woord en daarna de middelen voor de weg.

We werken met vertrouwenspersonen en vragen nieuwe ambts- en taakdragers een verklaring te ondertekenen waarin zij een richtlijn ondertekenen omtrent het te vertonen gedrag.

Huisvesting

Nadat we gefuseerd zijn, bezitten we twee gebouwen, Het Anker en de Sint-Maartenskerk.

Er is een richtinggevende keuze gemaakt voor de Sint Maartenskerk als het nieuwe huis van de gemeente. Maar voordat het zover is, moet er aan belangrijke voorwaarden worden voldaan.

Deze voorwaarden zijn:

- In de wintermaanden moet de temperatuur tenminste behaaglijk zijn.
- De zitplaatsen moeten voldoen aan het comfort van deze tijd.
- Het geluid moet zodanig zijn dat het voor iedereen, ook mensen met gehoorproblemen, altijd en overal goed verstaanbaar is.
- Er moeten voldoende ruimtes zijn voor alle kerkelijke activiteiten zowel op zondag als door de weeks.
- Voor investeringen geldt dat ze moeten passen in het beleid van een langdurige sluitende begroting.
- Dat optimale duurzaamheid worden nagestreefd.

Zonder deze aanpassingen is het niet mogelijk om gedurende het hele jaar te kerken in de Sint Maartenskerk en zal in de tussenliggende periode gedurende de wintermaanden gebruik worden gemaakt van Het Anker.

In deze periode worden, naast de bovengenoemde voorwaardelijke aanpassingen, initiatieven ontwikkeld om de Sint Maartenskerk daadwerkelijk een gezamenlijk huis van de gemeente te laten zijn.

In de uitwerking van de richtinggevende keuze van de Sint Maartenskerk heeft zich een mogelijkheid voorgedaan, waarbij overdracht van de gebouwen naar de gemeente Zaltbommel wordt vormgegeven. De St. Maartenskerk wordt aangepast cf de minimale randvoorwaarden en de Protestantse Gemeente krijgt een eeuwigdurend gebruiksrecht. Zij huurt van de burgerlijke gemeente. Dit is in een raadsbesluit vastgelegd in 2021 en herbevestigd in een raadsbesluit 2024. Indien er concrete invulling aan de randvoorwaarden kan worden gegeven zal de richtinggevende keuze definitief ingevuld worden op termijn.

Als niet aan genoemde voorwaarden voldaan wordt, ontstaat er een nieuwe situatie. Daarbij komt dan ook weer Het Anker in beeld als huis van de gemeente. We zullen dan, ook met de gemeenteleden, overleggen hoe we dan verder gaan.

Communicatie

Uitgangspunt is dat de Protestantse Gemeente Zaltbommel transparant communiceert met haar omgeving, actueel, professioneel en eigentijds. Communicatie beweegt zich meer richting digitale vormen en mogelijkheden in bijvoorbeeld de inmiddels geïntroduceerde app Scipio. Dit zonder leden, die moeite hebben met digitale technieken, uit het oog te verliezen. Zij richt zich niet alleen tot de (betrokken) leden, maar zoekt ook actief de communicatie met de grote groep randkerkelijken en niet-leden.

Verschillende vormen van communicatie zijn hierbij denkbaar. Met name wordt gedacht aan:

- Een website en Scipio kerk app
- Een kerkblad
- Een Zondagsbrief
- De digitale nieuwsbrief
- Sociale media, voor o.a. betrekken van jeugd.
- Huis-aan-huis bladen

Daarbij dient voldaan te worden aan de wet- en regelgeving omtrent bescherming persoonsgegevens. (AVG)

Onze gemeente in de omgeving

Als missionaire gemeente een plaats in te nemen midden in de samenleving, dus ook naar buiten gericht te zijn en zoeken naar vormen om deze verbinding vorm te geven.

Wij werken waar het zinvol en mogelijk is om samen te werken en te verbinden met andere kerkgenootschappen en geloofsgemeenschappen om ons heen, in de wetenschap dat oecumene en samenwerking ons allen kan verrijken en versterken.

Die samenwerking en verbinding komt steeds meer tot stand bij het organiseren van activiteiten. We organiseren niet alleen meer voor onszelf, maar nodigen andere gemeenten proactief uit. Tevens werken we ook bij de paascyclus en bij de zomerdiensten meer en meer in regionaal verband. Waar nodig kloppen we aan en bieden we hulp. We participeren actief in de plaatselijke Raad van kerken. De Raad van Kerken maakt eigen plannen en voert die uit en tenminste jaarlijks wordt er verslag van gedaan. Naast de formele samenwerking tussen de Raad van Kerken en de Islamitische vereniging Ennasser, is er ook een regelmatig informeel overleg tussen de Protestantse Gemeente Zaltbommel en de burens van de moskee. Al enkele jaren wordt er samen een buurtbarbecue georganiseerd op burendag. Dat overleg wordt wederzijds gewaardeerd en zal worden voortgezet.

Er wordt proactief deelgenomen aan initiatieven voor regionale samenwerking.